

Změny v nastavení kontrol podmíněnosti zajistily soulad s požadavky evropské legislativy a výrazně snížily riziko korekcí pro Českou republiku ze strany Evropské komise za nenaplňování komunitárního práva.

V roce 2020, tak jako v uplynulých letech, zaujímaly převážnou část kontrolní činnosti kontroly delegované Státním zemědělským a intervenčním fondem, které jsou nutné pro výplatu dotací z EU.

Konkrétně se jednalo o kontroly žadatelů o dotační titul dle Nařízení vlády č. 50/2015 Sb. o stanovení některých podmínek pro poskytování přímých plateb zemědělcům na tele masného typu, na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka a na dobrovolnou podporu pro bahnice a kozy. Dále pak podle Nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně - klimatických opatření novelizovaném v nařízení vlády 330/2019 Sb., Nařízení vlády č. 44/2018 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro přechodně podporované oblasti s přírodními omezeními, Nařízení vlády č. 43/2018 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, a Nařízení vlády č. 76/2015 Sb. o provádění opatření ekologického zemědělství novelizovaném v nařízení vlády 331/2019 Sb.

Další část kontrol zahrnovala žadatele o Přechodné vnitrostátní podpory k přímým podporám podle Nařízení vlády č. 112/2008 Sb., novelizovaném v Nařízení vlády č. 332/2012 Sb. a žadatele podle Nařízení vlády č. 74/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací na opatření dobré životní podmínky zvířat.

Kontroly žadatelů o výše zmíněné dotační tituly musely být provedeny v retenčním období, což bylo podmínkou pro dodržení stanoveného termínu výplaty dotací od Státního zemědělského intervenčního fondu. Tento požadavek významně ovlivnil možnost slučování kontrol u kontrolovaného subjektu vybraného ke kontrole na více dotačních titulů do jednoho termínu, což mělo negativní dopad na to, že nebylo možné respektovat sezónnost u kontrolovaných zvířat, resp. technické a organizační problémy chovatelů.

Přes všechny tyto aspekty jsme se snažili maximálně vycházet vstříc chovatelům tak, abychom je nezatěžovali kontrolami nad únosnou mírou a ulehčili jimi tak často kritizovanou „byrokratickou zátěž“.

Významná část kontrolní činnosti našich inspektorů byla zaměřena na kontroly v oblasti šlechtění a plemenitby, ověřování původů, kontroly oprávněné osoby a uznaného chovatelského sdružení.

Od roku 2013 ověřovala inspekce původy skotu u potomstva po býcích v rizikové skupině zvířat, kterým chovatel doplňoval původ do ústřední evidence dodatečným hlášením a současně jejich deklarovaný otec nebyl v době možného zpuštění matky přítomen na hospodářství, kde byla matka kontrolovaného potomka evidována, popř. se narodil na hospodářství v určitém časovém rozpětí nepředpokládaný počet potomků po jednom býkovi.

V této rizikové skupině byl původ ověřován každoročně (2013 - 2019) u cca 250 potomků, z toho ve 21 – 42 % původ nesouhlasil. Šetřením bylo zjištěno, že v případě neprůkaznosti otců popř. obou rodičů, byl u části zvířat otcem jiný plemeník zapsaný v ústředním registru plemeníků a u dalších byl potvrzen plemeník nezapsaný v ústředním registru plemeníků. Neprůkazný původ ze strany matky zavinil neúmyslně chovatel záměnou telete po narození nebo do doby jeho trvalého označení. Chovatelům bylo uloženo opatření na prošetření příčin nesouhlasného původu a následnou opravu původu v ústřední evidenci.

Stejný princip ověřování byl nastaven pro vyhodnocení kontrol prováděných v návaznosti na dotační titul podle Nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování zvláštní podpory pro zemědělce na tele masného typu. Při těchto kontrolách došlo k podezření na neprůkazný původ ze strany otce pouze výjimečně.

Česká plemenářská inspekce v rámci své kontrolní činnosti prověřovala používání plemeníků nezapsaných v ÚRP. Od roku 2009 do roku 2019 bylo zkontrolováno 1595 potomků, kde vzniklo podezření, že jejich otcem je plemeník nezapsaný v ústředním registru plemeníků a ve většině případů se toto podezření potvrdilo.